

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL D. Ž. IR SEESAM INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2018 m. birželio 27 d. Nr. 242-263
Vilnius

Lietuvos bankas gavo D. Ž. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir *Seesam Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. lapkričio 22 d. tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta Transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutartis Nr. *duomenys neskelbtini* (toliau – Sutartis), kurios pagrindu buvo apdrausta transporto priemonės „Honda Civic“, valst. Nr. *duomenys neskelbtini*, (toliau – automobilis) valdytojų civilinė atsakomybė. Pagal Sutarties 1 priedą, automobilis papildomai buvo apdraustas savanoriškuoju automobilių draudimu „Mini Kasko plus“ (toliau – Papildoma draudimo sutartis). Savanoriškojo draudimo objektas ir sąlygos su pareiškėja buvo individualiai aptarti Sutarties 1 priede (toliau – Taisyklės).

2018 m. sausio 24 d. pareiškėja draudiką informavo apie 2018 m. sausio 21 d. eismo įvykį: automobilis atsitrenkė į žvėrį, netikėtai išbėgusi į kelią, ir buvo apgadintas. Draudikas nustatė, kad pareiškėja paliko eismo įvykio vietą nepasinaudojusi UAB „Euroasista“ paslaugomis, todėl, vadovaudamasis Taisyklių 3 punktu, priėmė sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju.

Pareiškėja nesutiko su draudiko sprendimu, todėl kreipėsi dėl ginčo nagrinėjimo: nurodė, kad, važiuodama keliu Marijampolė–Prienai–Vilnius partrenkė į kelią išbėgusį laukinį žvėrį, tačiau sustojusi ir išlipusi žvėries jau neberado, todėl policijos nekviėtė. Pareiškėjos teigimu, nors automobilis buvo stipriai apgadintas, tačiau juo vis dar buvo galima važiuoti. Kadangi dėl išdaužto žibinto neveikė avarinis signalas, pareiškėjai pasirodė nesaugu likti tamsiame kelyje, todėl ji nutarė nekviesti pagalbos ir pati parvairuoti apgadintą automobilį į Vilnių. Pareiškėja sutinka, kad po eismo įvykio nesinaudojo UAB „Euroasista“ automobilio pervežimo paslaugomis, tačiau teigia, kad po eismo įvykio dėl išdaužto priekinio kairės pusės žibinto automobilis kėlė pavojų kitiems eismo dalyviams, o tai, anot pareiškėjos, atitinka įvykio pripažinimo draudžiamuoju sąlygas. Tuo remiantis pareiškėja prašė Lietuvos banko rekomenduoti draudikui 2018 m. sausio 21 d. įvykį pripažinti draudžiamuoju.

Draudikas atsakydamas į pareiškėjos reikalavimą nurodo, kad Taisyklių 1 punkte yra nurodyta, kad draudikas kompensuoja su eismo įvykiu susijusias išlaidas, jei automobilis tampa nevažiuojantis arba važiuojant keltų pavojų kitiems eismo dalyviams. Taisyklių 3 punkte nustatyta, kad išlaidos, nurodytos 1 punkte, yra kompensuojamos tik jeigu transporto priemonė po eismo įvykio buvo transportuojama iš eismo įvykio vietos pasinaudojant UAB „Euroasista“ transportavimo paslaugomis, užsakytomis telefono numeriu 1888. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodo, kad, nepaisant to, kad sugadinta transporto priemonė kėlė pavojų kitiems eismo dalyviams, eismo įvykis pagrįstai laikomas nedraudžiamuoju, nes patekusi į eismo įvykį pareiškėja nepasinaudojo UAB „Euroasista“ paslaugomis.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo 2018 m. sausio 21 d. įvykį pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 10 dalimi, draudimo apsauga – tai draudiko įsipareigojimas mokėti draudimo išmoką įvykus draudžiamajam įvykiui. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką sumokėti draudėjui arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Šalių sudaryta Papildoma draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiama draudimo apsauga. Draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Galiojantys teisės aktai leidžia draudikui nustatyti prisiimamos draudimo rizikos ir teikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką. Sudarydamas draudimo sutartį draudikas pasiūlo sąlygas, kurios apibrėžia jo prisiimamos rizikos ribas, ir pagal tai apskaičiuoja draudimo įmokos dydį. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiose sąlygose (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012).

Pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tada, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo sutartyje nurodytus draudžiamąjį įvykio požymius ir įvykiai neatitinka nedraudžiamųjų įvykių apibrėžimo. Svarbu pažymėti, kad jeigu Taisyklių nuostatos, tarp jų ir nustatančios draudžiamuosius ir nedraudžiamuosius įvykius, yra pakankamai aiškiai ir suprantamai išdėstytos normalių gebėjimui žmogui, tokios sąlygos neturėtų būti aiškinamos per plačiai, t. y. išskirtinai apdraustojo arba naudos gavėjo naudai, nes taip draudikas būtų priverstas mokėti draudimo išmoką dėl rizikos, kurios nepriėmė.

Taisyklių 1 punkte nurodyta, kad, apdraustai transporto priemonei pateikus į eismo įvykį, po kurio automobilis tampa nevažiuojantis arba važiuojant keltų pavojų kitiems eismo dalyviams, draudikas kompensuoja Taisyklių 1.1–1.8 papunkčiuose išvardytas, su atitinkamu eismo įvykiu tiesiogiai susijusias išlaidas. Taisyklių 3 punkte nustatyta, kad išlaidos, nurodytos Taisyklių 1 punkte, yra kompensuojamos tik jei automobilis po eismo įvykio buvo transportuojamas iš eismo įvykio vietos pasinaudojant draudiko partnerio UAB „Euroasista“ transportavimo paslaugomis, užsakytomis telefono numeriu 1888. Be to, norėdamas gauti draudimo išmoką, draudėjas privalo pateikti draudikui dokumentus, patvirtinančius patirtas išlaidas, o remonto atveju – pateikti suremontuotą automobilį draudiko apžiūrai. Nesant visų pirmiau minėtų sąlygų, įvykis laikomas nedraudžiamuoju. Tai reiškia, kad, vadovaujantis Taisyklių 3 punktu, apgadinto automobilio iš eismo įvykio vietos transportavimas pasinaudojant draudiko partnerio UAB „Euroasista“ transportavimo paslaugomis yra būtina sąlyga įvykiui pripažinti draudžiamuoju.

Kaip matyti iš pareiškėjos kreipimesi išdėstytų aplinkybių, pareiškėja sutinka, kad, įvykus eismo įvykiui, ji nesinaudojo draudiko partnerio UAB „Euroasista“ teikiamomis transportavimo paslaugomis, kaip tai nurodyta Taisyklių 3 punkte, tačiau teigia, kad jos automobilis po eismo įvykio kėlė pavojų kitiems eismo dalyviams ir pareiškėjai būtų buvę nesaugu likti vienai kelyje,

todėl ji nutarė parvažiuoti apgadintu automobiliu į Vilnių. Vertinant pareiškėjos argumentus Taisyklėse nustatytų įvykio pripažinimo draudžiamuoju sąlygų kontekste, pažymėtina, kad Taisyklių 3 punkte yra aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžta, kad automobilio iš eismo įvykio vietos transportavimas pasinaudojant draudiko partnerio UAB „Euroasista“ transportavimo paslaugomis yra būtina sąlyga įvykiui pripažinti draudžiamuoju.

Pareiškėja neginčija buvusi supažindinta su Taisyklių nuostatomis ir žinojusi numatytos draudimo apsaugos ribas, tačiau nepateikia jokių svarių argumentų, pagrindžiančių, kad minėta Taisyklių 3 punkto nuostata jai neturi būti taikoma. Lietuvos bankui pateiktas 2017 m. lapkričio 20 d. draudiko darbuotojos pareiškėjai adresuotas laiškas, kuriame siūloma įsigyti savanoriškąjį draudimą „Mini Kasko Plius“, patvirtina, kad pareiškėja dar prieš sudarydama papildomo draudimo sutartį buvo informuota, kad draudimo apsauga galioja tik Lietuvos Respublikos teritorijoje ir išlaidos susijusios su draudžiamuoju įvykiu kompensuojamos tik jei automobilis po eismo įvykio buvo transportuojamas iš eismo įvykio vietos pasinaudojant draudiko partnerio „Euroasista“ teikiamomis transportavimo paslaugomis. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Taisyklių nuostatos, tarp jų ir Taisyklių 3 punkte įtvirtinta automobilio transportavimo iš eismo įvykio vietos sąlyga, kuri yra būtina įvykiui pripažinti draudžiamuoju, turi būti taikomos pareiškėjai.

Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta pirmiau, ir remiantis ginčo šalių sudarytos Papildomos draudimo sutarties nuostatomis, darytina išvada, kad draudikas nagrinėjamu atveju įrodė sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką pagrįstumą, todėl pareiškėjos reikalavimas įvykį pripažinti draudžiamuoju vertintinas kaip nepagrįstas (neatitinkantis šalių susitarimo sąlygų), todėl atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti D. Ž. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius